

Fortsettelse af Første Behandling af Forslag til Rigsdagens Beslutning om, at Grundlovsbestemmelsen af 29de August 1855 skal træde i Kraft samtidig med Forfatningsloven for det danske Monarchies Fællesanliggender.

Mødet hævet Kl. 4 $\frac{1}{4}$.

Attende Møde.

Onsdagen den 19de Septbr.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Paa Dagsordenen staaer: Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Rigsdagens Beslutning om, at Grundlovsbestemmelsen af 29de August 1855 skal træde i Kraft samtidig med Forfatningsloven for det danske Monarchies fælles Anliggender. Jeg skal give Ordet til Rigsdagsmanden for Veile Amts 3die Kreds.

Sammerich: Hvis dette Forfatningsudkast var fremkommet for 10 Aar siden, vilde man have modtaget den, der bragte det, som en Frelsens Engel (Grundtvig: Nei!). Jo, i Almindelighed. Hvis det var fremkommet i 1848, vilde det ogsaa fra flere Sider være bleven modtaget med Tilfredshed; thi det er, saavidt jeg kan skjønne, en Indfrielse af det Kongeløfte, som blev givet den 28de Januar 1848, en Indfrielse, hvorved alle de sørgelige Sider af Løftet ere bortfaldne, nemlig Inddelingen i Stænder og den for Danmark saa frænkende Maade, hvorpaa Repræsentationen skulde sammensættes, idet 3 Danske kun skulde være ægval med 2 Holstenere. Men nu, da Udkastet fremkommer i dette Dieblit, mødes det fra alle Sider, ja jeg troer selv fra deres, der ivrigt forsvare Ministeriet, med Beskyrmring, med Uengstelse og med Utilfreds-

hed; — thi vi have smagt Friheden og stridt for den. Jeg misstjender ikke de gode Sider i det; der er budt os en Ministeransvarlighed, saa god den kan være det under et Cetskammerssystem; der er budt os §. 23, som uagtet de ildevarslende Ord, hvormed den ender, dog forekommer mig at omgrænse Danmarks Rige indenfor Heelstaten, at vise os den Grænse, hvortil alene den tydste Indflydelse kan gaae. Jeg tvivler ikke et Dieblit paa, at det høitærede Ministerium er ærligt constitutioneltindet, jeg troer, at dette fremgaaer af saamange Ting, navnlig af den omtalte Bestemmelse om Ministeransvarligheden i det nye Udkast og den hele smukke Maade, hvorpaa det beroligede de Uengstelige i Anledning af Grundlovsindskrænkningen, hvortil jeg selv hørte. Jeg misstjender heller ikke de vanskelige Forhold, hvorunder Ministeriet har arbejdet, med et Rigsraad, der af denne Forsamling var erklæret for ulovligt, og paa en Tid, hvor overalt i Europa Tilbagekridt var det Herkende, men naar jeg seer paa Udbyttet, saa maa jeg dog alligevel tilstaae, at ogsaa jeg er bleset overrasket ved, at det ikke var noget rigere. Jeg skal ikke indlade mig noiere paa, hvad der er bragt paa Tale her i Thinget, om den Forfatning, som bydes ved Udkastet, kan fortjene Titlen af karakteriseret fri Forfatning, med Rang blandt de frie Forfatninger, eller om den er en virkelig fri constitutionel Forfatning. Jeg skal blot i Almindelighed udtale, at jeg føler det dybt, at de Rettigheder, som maae følge med de frie Forfatninger, naar de virkelig skulle blive velsignelsesrige for Folket, ere svækkede i en betydelig Grad. Naar man tager Udkastet Punkt for Punkt og indlader sig i Disput med dem, der ville forsvare Ministeriet, saa — jeg har selv erfaret det — kommer man til det Resultat, at der i hvert enkelt Punkt ikke er saa overordentlig meget opgivet, men naar jeg lægger alle disse Punkter sammen — og de ere mange trindt omkring i Forfatningsudkastet — saa kommer jeg idetmindste til det Resultat, at der er opgivet en ikke ringe Deel. Jeg veed fra det daglige Liv, naar jeg har en lille Formue af kun et Par Daler og paa det ene Hold mister 4 fl.